

Art i Gènere

Codi: 104560
Crèdits: 6

2024/2025

Titulació	Tipus	Curs
2500239 Història de l'Art	OT	3
2500239 Història de l'Art	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Maria Garganté Llanes

Correu electrònic: maria.gargante@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Atès que es tracta d'una assignatura optativa que es cursa durant el tercer o quart curs del títol, l'estudiant ha de no només en l'execució de les proves escrites, sinó també en les proves orals. De la mateixa manera, l'equipatge a dos cursos del títol, amb assignatures que van de l'art de l'antiguitat al món contemporani, haurien de permetre coneixement panoràmic de les circumstàncies històric-artístiques de diferents èpoques i la capacitat crítica i d'an dones com a artistes i com a patrons en la història de l'art i en la historiografia que aquesta ha produït.

Objectius

L'objectiu d'aquesta assignatura és presentar un estat de la qüestió sobre el paper de la dona en relació a la pràctica artística al món occidental i reflexionar sobre diferents aspectes a propòsit de la interpretació de l'obra, el mecenatge artístic femení o literatura artística produïda per dones, que sovint ha estat ignorada per les grans compilacions de fonts i documents per a la història de l'art. Des de l'Edat Mitjana i l'època moderna, arribarem a la contemporaneïtat i al món postcolonial, per veure com afronten els reptes les artistes d'avui.

Però més enllà de centrar-nos en qüestions en gènere femení, també abordarem la relació entre l'art i tot l'entorn LGTBIQ+.

Competències

Història de l'Art

- Analitzar amb esperit crític, a partir dels coneixements adquirits, l'obra d'art en les seves diferents facetes: valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, procés d'elaboració i mecanismes de recepció.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer l'evolució de la imatge artística des de l'antiguitat fins a la cultura visual contemporània.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
4. Analitzar una imatge artística i situar-la en el seu context cultural.
5. Aplicar els coneixements iconogràfics a la lectura de la imatge artística
6. Definir i explicar amb precisió un objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
7. Distingir les tècniques i el procés d'elaboració d'un objecte artístic
8. Examinar una imatge artística i distingir-ne els valors formals, iconogràfics i simbòlics.
9. Explicar els mecanismes de recepció d'una obra d'art.
10. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
11. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
12. Treballar en equip, respectant les opinions alienes i dissenyant estratègies de col·laboració.

Continguts

1. Aproximació teòrica a les qüestions d'art i gènere.
 - 1.1. De què parlem quan parlem de gènere?
 - 1.2. El naixement de la història feminista de l'art
 - 1.3. Plantejaments teòrics sobre les qüestions d'art i gènere
2. El gènere i la història de l'art: temes d'estudi
 - 2.1. El pas de l'Edat Mitjana al Renaixement: praxi artística i mecenatge femení.
 - 2.2. Ser dona i artista a l'època del Barroc. De les corts catòliques al món protestant.
 - 2.3. Acadèmia, Salonnières i il·lustrades: les dones i la pràctica artística al segle XVIII.
 - 2.4. Dones artistes i els reptes del món contemporani: del segle XIX a les avantguardes.
 - 2.5. La segona meitat del segle XX i el món postcolonial.
 - 2.6. Ser dona i artista avui. Altres maneres de ser al món de l'art: galeristes, marxants, museòlogues, historiadores i crítiques d'art.
3. Més enllà del gènere. Art i entorn LGTBIQ+

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals o plenàries conduïdes per la professora	40	1,6	6, 3, 1, 2, 9, 4, 10
Tipus: Supervisades			
Participació en seminaris expositius a classe	20	0,8	6, 3, 1, 2, 11, 9, 10, 12
Tipus: Autònomes			
Assistència a conferències realitzades per experts. Visites a exposicions.	10	0,4	6, 3, 1, 2, 11, 9, 4, 10
Estudi autònom	60	2,4	6, 3, 1, 2, 11, 9, 4, 10
Lectura de textos recomanats a classe	20	0,8	6, 3, 1, 9

La metodologia que se seguirà durant el curs serà la següent:

-En la seva major part (un 80%) constarà de sessions plenàries o magistrals impartides per la professora, de manera presencial.

-Un 15% de les sessions estaran dedicades a la discussió de treballs o temàtiques específiques.

-Un 5% de les sessions consistiran en conferències a càrrec d'expertes en alguns aspectes de la història de l'art i gènere.

-La professora es reserva la possibilitat de proposar alguna visita a alguna exposició o espai (sempre que sigui possible i segons eventualitats) que pugui resultar útil per al desenvolupament de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen escrit	50%	0	0	6, 3, 1, 2, 5, 11, 7, 8, 9, 4, 10
Treball en grup	30%	0	0	6, 3, 1, 2, 5, 11, 7, 8, 9, 4, 10
Treball individual (a determinar)	20%	0	0	6, 3, 1, 2, 11, 9, 4, 10, 12

Una prova escrita amb un valor del 50% de la nota final.

Un treball individual (20% de la nota final).

Treball grupal (30% de la nota final).

Per superar l'assignatura s'hauran de realitzar les tres evidències.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Bibliografia

A principis de curs s'especificarà quina és la bibliografia més important i se n'anirà introduint de nova i més específica a mesura que avanci l'assignatura.

- Alario Trigueros, María Teresa (cop. 2008). *Arte y feminismo* . San Sebastián: Nerea.
- Aliaga, Juan Vicente (cop. 2004). *Arte y cuestiones de género* . San Sebastián: Nerea.
- Bornay, Erika (1998). *Mujeres de la Biblia en la pintura del barroco : imágenes de la ambigüedad* . Madrid: Cátedra.
- Bornay, Erika (1990). *Las Hijas de Lilith* . Madrid: Cátedra.
- Cao, Marián (2011) *Mulier me fecit: hacia un analisis feminista del arte y su educación*, Madrid: Horas y Horas.
- Chadwick, Whitney (1999). *Mujer, arte y sociedad* (2ª ed., rev. y aum.). Barcelona: Destino.
- Diego, Estrella de (2009). *La Mujer y la pintura del XIX español : cuatrocientas olvidadas y algunas más* . Madrid: Cátedra.
- Faxedas, M. Lluïsa (2009). *Feminisme i història de l'art* . Girona: Documenta Universitaria: Universitat de Girona.
- Godoy Domínguez, Ma. Jesús (2007). *La Mujer en el arte : una contralectura de la modernidad* . Granada: Universidad de Granada.
- Mayayo, Patricia (cop. 2003). *Historias de mujeres, historias del arte* . Madrid: Cátedra.
- Nochlin, Linda (2019). *Representing women*. Londres: Thames & Hudson.
- Pollock, Griselda (1988, 2013). *Visión y diferencia. Feminismo, feminidad e historias del arte* (1988), Ciudad de Buenos Aires: Fiordo, 2013.
- Pollock, Griselda (1999). *Differencing the canon: feminist desire and the writing of art's histories* . New York: Routledge.
- Porqueres, Bea (DL 1995). *Deu segles de creativitat femenina : una altra història de l'art* . [S.I.]: Institut de Ciències de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona.

- Porqueres, Bea (cop. 1994). *Reconstruir una tradició: las artistas en el mundo occidental* . Madrid: Horas y Horas.
- Serrano de Haro, Amparo (2000). *Mujeres en el arte* . Barcelona: Plaza & Janés.

Programari

Les comunicacions i indicacions pertinents es faran a través del campus virtual de l'assignatura. Probablement s'utilitzin entorns com Google Drive.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt